

ROMÁNIA/ERDÉLY

Döntött az alkotmánybíróság: Nem lehet már visszavonni az eddigi plagizátorok doktori címét

Az alkotmánybíróság (CCR) szerdai döntése értelmében ezentúl nem vonhatók vissza plágium miatt a már joghatást kiváltó doktori címek, ezzel pedig lényegében amnesztiát adott a bíróság az összes eddigi romániai plagizátornak. [...] „Amit eddig plagizáltak, az továbbra is jó plágium” – idézik Emilia Șercan újságíró, aki korábban már számos politikus és hivatalnok plágiumügyét tárta fel, és aki szerint ezzel gyakorlatilag az összes eddigi romániai plagizátornak amnesztiát adott az alkotmánybíróság...” Forrás: Transtex.ro: [teljes cikk >](#)

Kötet jelent meg 25 véleményformálóról, akik Erdélyt választották a huszadik században

A Magyarok maradni Erdélyben című, 25 huszadik századi életpályát bemutató 630 oldalas kiadvány az Iskola Alapítvány Kiadó, a Magyar Nemzeti Levéltár és a L'Harmattan Kiadó gondozásában jelent meg. Szerkesztői a Magyar Nemzeti Levéltár munkatársai, Mikó Zsuzsanna főlevéltáros és Szabó Csaba főszerkesztő, a szerzők között pedig több erdélyi történész is szerepel. A kötetet szombat délelőtt mutatták be a Kolozsvári Ünnepi Könyvhéten a szerkesztők, akiket Fodor János történész, az MTA köztestületének külső tagja kérdezett. [...] A Magyarok maradni Erdélyben többé-kevésbé ismert személyiségek életútját mutatja be 1918 és 1989 között, akikben az a közös, hogy mindannyian úgy döntöttek, hogy Erdélyben keresnek egzisztenciát és mindannyian fontosnak tartották magyarságukat. A válogatás szubjektív, szerepelnek benne politikusok, irodalmárok, publicisták, tudósok, egyetemi tanárok, papok, többek között Bánffy Miklós, Benedek Elek, Márton Áron...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Kolozsvári Könyvhét: Kós Károlyról mesélt Király László

A nemrég Kossuth-díjjal kitüntetett Király László költő, író, műfordító volt a Kolozsvári Ünnepi Könyvhét egyik fő meghívottja. A szerzőt a Kék farkasok című regényének a Székely Könyvtár sorozat 99. köteteként megjelent újrakiadása kapcsán kérdezte a sorozat szerkesztője, Lövétei László László. [...] Nagy hatással volt rá Kós Károly, gyermekkorán és egyetemi évein átívelően, derült ki a közönségtalálkozón. Király László elmesélte, hogy édesapja, aki tanító volt, hogyan olvasta fel Kós Károly Varjú nemzetség című kalotaszegi krónikáját a falubelieknek... [...] Kós Károllyal személyesen akkor ismerkedett meg, amikor a Korunk „szerkesztőinasaként” az volt az egyik feladata, hogy minden elvigye neki a napisajtót és az irodalmi lapokat...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Kolozsvári Könyvhét: Bodor Ádám: Utópiáimat sosem éreztem távolinak

A Kolozsvári Ünnepi Könyvhét harmadik napján, június 11-én Bodor Ádámmal Karácsonyi Zsolt, a Helikon főszerkesztője beszélgetett. A beszélgetés előtt Karácsonyi a szerző Az utolsó szénégetők című kötetéből olvasott fel egy novellát, Az elvtársak üdvözlétüket küldik címmel. Kanyargós utak, furcsa emberek, fanyar humor, kétes, ám ismerős helyszínek: Karácsonyi arra volt kíváncsi, Bodornak melyek Kolozsváron a kedvenc helyszínei? [...] „46 évet életem Kolozsváron, 40-et éltem Budapesten. Ennyi év után helyes és autentikus választ adni nehéz, átminősültek ezek a helyszínek, és a hallgatóság számára nem jelentenek már semmit, hiányzik az a meghatározó környezeti hangulat” – vallotta a szerző...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Könyvbemutató Mezőbándon

A mezőbándi gyülekezeti otthonban felemelő ünnepség keretében mutatták be Toszó Sarolta Gyökérének című kétkötetes monográfiai kiadványát, amelyet maga a szerző ismertetett népes közönség előtt. A korabeli fényképekkel gazdagon illusztrált művet rendhagyó gyűjteményként határozta meg, szerteágazó családtörténetekkel, amelyek emléket állítanak a falu múltjának, az itt élő nemzedékeknek. A rendezvény a mezőbándi református templomban istentisztelettel kezdődött, ahol Nyíri Hunor református lelkész az isteni vonzerő felismerésére, a Szentlélek befogadásának fontosságára világított rá. Az istentisztelet végén a lelkész a szerzőt, Toszó Saroltát és férjét, Gáll Zoltánt köszöntötte, akik 50 éve kötöttek házasságot ebben a templomban...” Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Szilágyi Zsolt Herbert, az idén 50 éves Vox Humana karnagya

Június 15–17. között háromnapos ünnepségsorozattal ünnepli megalapításának ötvenedik évfordulóját a Vox Humana Kamarakórus. Az együttesnél két hónappal fiatalabb, a korábbiól eltérő zenei szocializációt képviselő karvezető, Szilágyi Zsolt Herbert célja:

átalakuló összetételben még ütőképesebbé tegye Háromszék reprezentatív énekegyüttesét. [...] A konzervatóriumot pedagógia szakon végeztem, egyrészt azért, mert a hangszeres tudásom nem engedélyezett többet, másrészt tanárként több elhelyezkedési lehetőség nyílt. A konzervatóriumba való bejutásomat követően édesanyám egyértelműsítette, hogy most már várnak a Vox Humanában énekelni, így 1990-től a kórus tagja lettem. [...] Fennállása első két évtizedében azt tartották a Vox Humana legnagyobb értékének, hogy valamennyi tagja felsőfokú zenei végzettséggel rendelkezett...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Beszámoló: Fehér Megyei Magyar Napok

Hatodik alkalommal szervezték meg június 9. és 12. között Fehér megye magyarságának legnagyobb rendezvényét, amelynek – a Bethlen Gábor Kollégium 400 éves jubileumi ünnepségének köszönhetően – sikerült a helyszínre vonzania nemcsak a környékbeli, hanem az ősi alma materhez ragaszkodó, távolabbról érkező érdeklődőket is. [...] A kulturális programok könyvbemutatókat, értékes tárlatokat, szimfonikus koncertet, tudományos és színelőadást tartalmaztak. Idén Bakó Botond, Garda Dezső, Fórika Éva és Horváth Zsuzsa köteteivel ismerkedhettek meg az olvasók és bemutatták a Turzai Melán gondozásában megjelent 400 éves kollégium emlékalbumát is. A jubileum apropóján az iskolamúzeum és a dokumentációs könyvtár is nyílt napot hirdetett szombaton 12 és 17 óra között...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Gyász hír: Simon Endre, festőművész

Egy olyan szép nyári nap hajnalán olvadt bele a végtelenbe, amelyet hosszú és rendkívül termékeny művészi pályafutása során valós vagy álomtérként nagyon sokszor megörökített. A június 6-án elhunyt Simon Endre Szolnay-díjas festőművész szerette a világot, ez sugárzik minden képéről, azokról is, amelyek szemkápráztató könnyedséggel a természetelvűség jegyében születtek, és azokról is, amelyeken a tájelemek formát bontva s az élményekkel keveredve szimbolikus-absztrakt egységgé álltak össze. [...] Ha úgy adódott, muzeológusként munkálkodott, képtárat vezetett, lapot szerkesztett, könyvet illusztrált, tanulmányt, műkritikát írt, reklámgrafikával rukkolt elő...” Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Böcskei László katolikus püspök a spirituális-architekturális tengelyekről

Nem múltmutogató múzeumot akarunk létrehozni a felújított püspöki palotában, hanem a mostani és az utánunk következő nemzedékek közösségének építését és javát szolgálva általa, továbbvinni – állapította meg a Krónikának adott interjúban Böcskei László nagyváradai római katolikus megyés püspök. [...] A kiállításokkal kapcsolatban milyen szempontot követnek a tárlatok szervezésekor? – Nem csak vallásos, hanem laikus témákkal is foglalkozunk, mondhatnám úgy is, hogy mindazzal, ami a mai embereket foglalkoztatja, és ami hozzásegít a szellemi és lelki elmélyüléshez. [...] Folytatjuk ezt a vallás és kultúra közös vonalat ma is, tömören úgy szoktuk mondani, hogy Szent Lászlótól napjainkig...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

A nemzeti összetartozás napját méltatták Kárpátalja több településén

A viski református templom udvarán csendes koszorúzással méltatták a nemzeti összetartozás napját június 4-én. [...] Szürtében és Nagydobronyban is volt megemlékezés. [...] Trianon gyászára, és a magyarság összetartozására emlékeztek Badalóban. [...] Csendes koszorúzás Mezőgecsében és Nagybégányban a nemzeti összetartozás napján. [...] Szalókán is fellobbant az összetartozás tüze...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#) [teljes cikk 4 >](#) [teljes cikk 5 >](#)

Ezüstérmes lett a BMG csapata a Határtalanul középiskolai vetélkedőn

Több mint 158 ezer külföldi és anyaországi tanuló vett részt a Nemzetpolitikai Államtitkárság Határtalanul 2021–2022 középiskolai vetélkedősorozatán, mely nagyszabású virtuális gálával zárult június 8-án. A Nagydöntőbe 41 osztály jutott be a Kárpát-medence iskoláiból, Kárpátaljáról a Beregszászi Bethlen Gábor Líceum (BGM), a Péterfalvai Református Líceum, az Ungvári 10. Számú Dayka Gábor Magyar Tannyelvű Középiskola, az Ungvári Magyar Tannyelvű Elemi Iskola és Drugeth Gimnázium, a Gáti Kovács Vilmos Líceum, valamint a Kaszonyi Arany János Líceum összesen 8 csapata. [...] a második helyen holtversenyben három csapat végzett: a Beregszászi Bethlen Gábor Líceum BMG (Bátor Merész Gimisek)...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Jó ember-díjjal tüntették ki Nagy Natáliát, az ungvári egyetem docensét

A kárpátaljai magyarságért végzett munkájáért és szociális tevékenységéért Nagy Natália, az Ungvári Nemzeti Egyetem Magyar Filológiai Tanszékének docense, az MTA köztestületének külső tagja kapta idén a Káplár László Emlékére Kulturális Alapítvány Jó ember-díját. [...] A díjat, amely Judit Hagner Németországban élő magyar származású szobrászművész alkotása, idén tizenhetedik alkalommal ítélte oda a Káplár Lászlóról elnevezett alapítvány, az MTI 2003-ban, hosszan tartó súlyos betegség után elhunyt baranyai szerkesztőségvezetőjének emlékére...” Forrás: Karpatalja.ma: [teljes cikk >](#)

Elfogyott a tanárok türelme, már a héten utcára vonulnak, több ezren lehetnek

Tüntetést terveznek szerdára a pedagógusbérek körüli hercehurca miatt elégedetlen tanárok. A megmozdulásra a tervek szerint szerdán kerül sor Pozsonyban, az SNP téren, a tömeg várhatóan a parlament elé vonul majd. A tanárok 10 százalékos béremelést követelnek. Kifogásolják, hogy a kezdő tanárok fizetése alacsonyabb, mint a kezdő eladóké az élelmiszerüzletben. [...] Időközben viszont országosan óriási hiány van tanárokból, az iskolák pedig hiába adnak fel hirdetéseket, az alacsony fizetés miatt nincsenek jelentkezők. A Szlovák Tanári Kamara már régóta figyelmeztet rá, hogy az alacsony fizetések miatt a friss végzősök számára nem vonzó a tanári szakma, ezért inkább máshol keresnek állást...” Forrás: Parameter.sk: [teljes cikk >](#)

Újabb selyés hallgatók végezték el az Ovi-Sport képzését

A Selye János Egyetem (SJE) 60 óvodapedagógusi hallgatója kapta meg a Buzánszky Jenő által létrehozott Ovi-Sport Közhasznú Alapítvány módszertani képzésének elvégzéséért járó okleveleket. [...] Horváth Kinga, a Tanárképző Kar dékánja, az MTA köztestületének külső tagja arra emlékeztetett, „a mozgásfejlődés egy és oszthatatlan folyamat”, amelyet akkor tudunk segíteni, ha ismerjük a születéstől a 10-12 éves korig lejátszódó mozgásfejlődési folyamatokat, s azok jelentőségét az egészséges személyiség kialakulásában. [...] Az OviSport Alapítványt eredetileg az Aranycsapat egykori neves labdarúgója, Buzánszky Jenő hozta létre. Az intézmény képviselőjében a SJE-n most fia, ifj. Buzánszky Jenő adta át az okleveleket...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Értéktárolás az Ipoly mentén

A Lakitelek Népfőiskola kutatási programsorozatának első szakasza 2022 májusában – Martos, a Csallóköz, a Garam mente és Nyitra vidéke után – ezúttal az Ipoly mentén valósul meg. Az Ipolyság Kollégium csoportjai 35 településen végeznek értéktárolást. [...] Minden kutatás két körből áll. Az első a kvantitatív szakasz, amely során kérdőíveztünk. Bárhol járunk a Kárpát-medencében, a harminc kérdést tartalmazó kérdőív mindig ugyanaz, így az eredmények összehasonlíthatóak. A második a kvalitatív szakasz, amely során mélyinterjúztunk, vagyis kisebb életútinterjúkat készítünk. A két kutatási kör között eltelik pár hónap, akkor zajlik a már összegyűjtött anyagok, adatok rendezése, összegzése, értékelése” – hangsúlyozta a Lakitelek Népfőiskola technikai szervezője, Halász Gergely...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Az autizmussal képtelen megküzdeni a hazai iskolarendszer

Érsekújvárbán speciális alapiskola, autista alapiskola, speciális pedagógiai tanácsadó központ és szociális szolgáltató otthon is működik. Nagy Anitával, a központ alapítójával és igazgatójával arról beszélgettünk, milyen hatással volt az autizmussal élőkre a koronavírus-járvány, és hogyan birkóztak meg a nehézségekkel. [...] Legnagyobb problémák azoknál a családoknál voltak, ahol autista gyermek van, nagyon nehezen viselték a változást, azt, hogy az általuk megszokott napi rutin hirtelen megváltozott. [...] Sajnos volt olyan eset, ahol csak gyógyszerekkel lehetett megoldani a helyzetet. [...] Az első időszakban nagy nyomást gyakoroltak a szülők és a szociális intézmények a kormányra. Így az első hullámot követően a speciális iskolák és a szociális intézmények kivételt kaptak. Míg a hagyományos iskolák többször voltak karanténban és bezárva, addig mi 2020 júniusa óta működünk...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Riport: Emberi segítséggel nagyobb esélye van a tajbai teknősöknek a túlélésre

A település határában húzódó Bodrog-holtág vízfelülete ritka mocsári élővilágnak, köztük a mocsári teknősöknek biztosít otthont. Mivel az egyre intenzívebb szárazság a faj kihalását fenyegeti, Horváth Enikő kassai zoológus szerint a teknősök jövőjét minden egyéb mellett a Tajba, a Bodrog folyó és a kanálisok közvetlen összeköttetése, illetve a mezőgazdászok és állami természetvédelmi szervek együttműködése tehetné biztosabbá. [...] Mivel a terület egyik folyóval vagy állandó vízforrással sincs közvetlen összeköttetésben, a víz szintje az egész éven lehulló csapadék mennyiségétől függ. A Tajba azon része, amelyben még most is víz van, nagyon messze van attól a területtől, ahol a teknősök a legintenzívebben költenek...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Videó: Szabó Gyula festőművészre emlékeztek Losoncon

Felvidék kiemelkedő festőjének, Szabó Gyula születésének 115. és halálának 50. évfordulójára emlékeztek Losoncon. Az eseményt a művész Jelek című kiállításának megnyitójával kötötték össze...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Komáromban mutatják be B. Szabó Péter Szabadság és önrendelkezés című kötetét

A Széchenyi István Polgári Társulás szervezésében június 17-én, pénteken, 17 órai kezdettel a Csemadok komáromi székházában mutatják be B. Szabó Péter felvidéki (naszvadi) származású, Svájcban élő közéleti személyiség, a Svájci Magyar Irodalmi és Képzőművészeti Kör (SMIKK) elnökének „Szabadság és önrendelkezés” című kötetét. [...] A rendezvényen mindenekelőtt a magyarság sorsáról és a szórványmagyarság életéről, valamint az önrendelkezésről és az autonómia-koncepciókról lesz szó...”

Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Videó: Tervek a zentai Történelmi Levéltárban

A zentai Történelmi Levéltárban fellelhető dokumentumok számos kiadvány alapjául szolgáltak már. A lehetőségek viszont kimeríthetetlenek. A munkatársak tarsolyában mindig akadnak új ötletek újabb könyvek megírására. Molnár Tibor a zentai Történelmi Levéltár levéltárosa mesél ezekről: A levéltár berkein belül IPA-pályázatokon veszünk részt, és gazdaságtörténettel foglalkozunk. Korábbi pályázati ciklusban megjelentettük a Zentához és a zentai levéltár gyűjtőterületéhez köthető cégek jegyzékét...” Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Recenzió: A Hungarológiai Közlemények 2021. évi 2. számáról

Az újvidéki Magyar Tanszék tudományos folyóirata, a Hungarológiai Közlemények 2021. évi 2. száma a komáromi Selye János Egyetem Tanárképző Kara Magyar Nyelv és Irodalom Tanszékének közreműködésével jött létre. [...] A folyóiratban az MTA köztestületének külső tagjainak írásai is megjelentek, mint például: Polgár Anikó, Devecseri Gábor Bikasírató című versét elemzi, amelyben a szerző a kulturális emlékezet elméletét alkalmazva a bikaviadalt mint rituális eseményt mutatja be. [...] Baka L. Patrik, az archaikus, a vulgáris és popkulturális irodalmi nyelv metszéspontjában címmel Huszti Gergely Mesteralvók hajnala c. ifjúsági regényének szoros olvasását végzi el. [...] Simon Szabolcs Vágsellye város kétnyelvűségét mutatja be, megfigyelve az adatközlők nyelvhasználati szokásait, nyelvi kompetenciáit. [...] Az újvidéki Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék folyóiratának, a Hungarológiai Közleményeknek a főszerkesztője Toldi Éva...” Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

Királyhalmán tizedszer emlékeztek a nemzeti összetartozás napja alkalmából

A nemzeti összetartozás napján a vajdasági központi ünnepséget idén is Királyhalmán, a királyhalmi templom kertjében rendezték meg, immáron tizedszer. [...] A Nemzeti Összetartozás Napján Muzslyán elsőként szentmisét szolgáltattak, majd megkoszorúzták az emlékparkban az első világháborúban elesett falubelieknek állított emléktáblát...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Videó: Megtartották a XLV. Durindót Palicson

Palics a házigazdája ezen a hétvégén a LVIII. Gyönygyösbokrétának és a XLV. Durindónak. Vajdaság legnagyobb néptánc és népzenei fesztiváljának első ízben ad otthont a fürdőhely. A 2000-es évek előtt nem folyt hagyományápoló tevékenység a településen, a Palics Magyar Művelődési Egyesület megalakulásával azonban egyre szerteágazóbb tevékenység bontakozott ki itt is, s két szemle megszervezésének lehetőségére mint egyféle elismerésre tekintenek. A kétnapos szemle a hagyományos felvonulással kezdődött szombaton a déli órákban...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Magyar Művészetért Díjrendszer – csantavéri, horgosi és zentai is van a díjazottak között

Június 3-án Budapesten, a Klauzál Gábor Művelődési Központban adták át a Magyar Művészetért Díjrendszer elismeréseit, azonban nemcsak a 2022-es, hanem a 2020-as és a 2021-es díjakat is most osztották ki, mivel a koronavírus járvány miatt az előző két évben elmaradt a díjátadó gála. [...] Az Ex Libris-díjat három délvidéki személy vehette át 2022-ben: A zentai Vicei Károly költő, a Magyar Írószövetség tagja: ő az életművéért kapta az elismerést; Ex Libris-díjban részesült Vörös Róbert, a csantavéri Mendicus tamburazenekar vezetője a népzene ápolásáért és a fiatal zenészek neveléséért kapta a díjat. Szintén Ex Libris-díjat kapott a horgosi Németh Ernő, az egykori Szabadkai Rádió Magyar Nyelvű Műsorok Szerkesztőségének utolsó főszerkesztője a rádió által sugárzott, a magyar művészetet támogató, a magyar kultúrát ápoló kulturális magazinokért...” Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

Megalakult az Európai Magyar Ifjúsági Tanács (EMIT)

Az ernyőszervezet Bázelen tartotta alakuló ülésére 18 európai országból érkeztek fiatalok. A szervezet célul tűzte ki az európai magyar ifjúsági szervezetek közösségi életének koordinálását. Tevékenységükkel Európa szerte a magyar identitás megtartását, a magyar nyelv és kultúra erősítését akarják előmozdítani. Az ülés keretében megválasztották az EMIT vezetőségét is. Az elnök bemutatja a vezetőséget: Csorba Lili Anna (IRL) alelnök, Csanády Emma (NL) alelnök, Kelemen Otilia (FR) alelnök, Bölcskey Molnár Dávid (AT) elnök, Koller Kata (AUT/HUN) alelnök aki helyett időközben Norman Alexandra (UK) került a vezetőségbe, Vass Aniko (EST) alelnök...” Forrás: Becsinaplo.eu: [teljes cikk >](#)

Trianon, az el nem múlt múlt – Oplatka András utolsó írása

Két évvel ezelőtt hunyt el a magyar származású svájci újságíró és történész, Oplatka András. A Neue Zürcher Zeitung olvasóinak évtizedeken át elemezte Magyarország és Közép-Európa folyamatait, utolsó nagyobb írása pedig a térség megértéséhez nélkülözhetetlen trianoni békeszerződésről szólt – amely aláírásának június 4-én volt a 102. évfordulója. Oplatka a tudományos esszét egy svájci alapítvány felkérésére készítette el, a magyar fájdalmat és az európai összefüggéseket egyszerre láttató szöveg most, a Válasz Online hasábjain jelenik meg először magyarul. [...] Az 1814/15-ös bécsi kongresszus volt a minta, amelynek döntései több évtizedre biztosították a kontinens stabilitását. Bár akkor a nagy legyőzöttet, Franciaországot meghívták a tárgyalásokra, kíméletesen bántak vele és tiszteletben tartották európai nagyhatalmi állását. Száz évvel később Párizsban mindennek már semmi nyoma nem volt a Németországgal és szövetségeseivel való bánásmódban...” Forrás: Valaszonline.hu: [teljes cikk >](#)